

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission in
Kosovo

NATIONS UNIES
Mission d'Administration Intérimaire
des Nations Unies au Kosovo

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

T R A N S K R I P T

NGA SEANCA PLENARE TË KUVENDIT TË KOSOVËS,
E MBAJTUR MË 09 PRILL 2004

SA PLENARNE SEDNICE SKUPŠTINE KOSOVA,
ODRŽANE 09.04.2004. GODINE

PRILL - APRIL
2004

TRANSKRIPT

NGA SEANCA PLENARE E KUVENDIT TË KOSOVËS, E MBAJTUR
MË 09 PRILL 2004

Seanca plenare e Kuvendit të Kosovës, u mbajt në Sallën plenare të Kuvendit të Kosovës.

Seancën e kryesoi Akademik Nexhat Daci, kryetari i Kuvendit të Kosovës
Bashkëkryesues Xhavit Haliti, anëtar i Kryesisë së Kuvendit të Kosovës

Seanca plenare filloi punën në ora 10,10.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Mirëmëngjes! Mirëseardhje në Seancën Plenare.

Është kënaqësi imja e veçantë që sot në Parlamentin tonë është i pranishëm edhe zoti Hollkeri - Përfaqësuesi special i Sekretariatit të përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara dhe bashkë me të - zëvendësi i tij - zoti Brajshou.

Do të kishim dashur të kemi një takim vërtetë – të themi - ndoshta edhe të rëndësisë historike dhe t'ishte në kohëra kur do të mundim t'i rezimonim sukseset bashkërisht të arritura. Megjithatë, në mënyrë të përzemërt dhe të sinqert i dëshiroj – edhe në emrin tuaj e të Parlamentit të Kosovës dhe në tërësi të kosovarëve mirëseardhje në Parlament.

Shpresoj se përkthimi do të funksionojë. Dhe, pa humbur kohë, lus zotin Hollkeri që ta marrë fjalën.

HARI HOLLKERI:

(Transkriptim nga përkthyesi simultan - lexim i diskutimit)

Të gjithë jemi viktima të teknologjisë moderne!

Zoti kryetar, anëtarë deputetë të Kuvendit,
Këto janë ditë të vështira për Kosovën. Tri javë më parë, ne i përjetuam ngjarjet që ishin të tmerrshme dhe tronditëse. Për shkak të dhunës, sot nuk na janë bashkuar

përfaqësuesit e bashkësisë serbe, edhe pse vendi i tyre legjitim duhet të jetë këtu – me ne, duke e diskutuar të ardhmen tonë të përbashkët. Mua më vjen keq për këtë.

Jam këtu me ju ta bëjmë një vlerësim, të mendojmë për përgjegjësitë tona, të mësojmë dhe të ecim përpara. Ne mund ta bëjmë këtë vetëm së bashku.

Gjatë dy ditëve të dhunës brutale, u shuan 19 jetëra, u shkatrruan 730 shtëpi, 29 kisha dhe manastire – shumë prej tyre të mbajtura gjallë si trashëgimi kulturore e gjithë njerëzimit – u dëmtuan dhe u shkatërruan, dhe më shumë se 4000 njerëz të Kosovës u dëbuan nga shtëpitë e tyre.

Unë bashkëndjej me të gjithë ata që kanë vuajtur gjatë këtyre ngjarjeve të tmershme, duke i përfshirë edhe familjet e fëmijëve të gjorë që u mbytën në Mitrovicë. Iu shpreh ngushllime familjeve të atyre që e humbën jetën në këtë dhunë të pakuptimtë.

Populli i Kosovës e njih dhembjen e dhunës nga përvoja e tij e hidhur dhe e freskët. Dhuna e vitit 1999 e shtyu bashkësinë ndërkombëtare t'i ndihmojë popullit të Kosovës të shpëtojë nga ajo tragjedi. Dhe tani, dhuna po përsëritet dhe po kërcënon ta shkatrojë investimin e popullit të Kosovës dhe të miqve të tyre ndërkombëtar – vetëm pesë vjet më vonë.

Unë i kam vizituar vendet e shkatrruara, kam biseduar me viktimat dhe kam biseduar me popullin e Kosovës. E di që kjo dhunë nuk ka qenë vepër e tërë shoqërisë. Ka qenë vepër e një grupi të vogël të njerëze që e kanë planin e tyre për Kosovën. Plani i tyre është një Kosovë në të cilën ata qeverisin përmes dhunës dhe kërcnimit, duke e mbajtur tërë popullin e Kosovës peng për qëllimet e tyre. Plani i tyre nuk e pranon demokracinë, e refuzon sundimin e ligjit, plani i tyre e mohon trashëgiminë e pasur kulturore të Kosovës dhe shumëllojshmërinë etnike, plani i tyre nuk ofron zhvillim ekonomik, ai premton që Kosova do të jetë varfnjake në Evropë.

Ata nuk duhet të lejohen ta realizojnë planin e tyre. Duke punuar së bashku ne do t'ua prishim planet atyre. Dhuna, pavarësisht nga motivi, kushdo qoftë viktimë, duhet të dënohet, patjetër. Ata që e ushtrojnë atë duhet të ballafaqohen me ligjin; ata që e nxisin atë duhet të izoloohen, plotësisht.

Udhëheqësit e vërtetë të Kosovës e dinë këtë. Ata tashmë kanë vepruar për t'iu treguar viktimave të dhunës që njerëzit e denjë dhe të përgjegjshëm të Kosovës do t'i riparojnë dëmet fizike që u janë shkaktuar shtëpive dhe vendeve të kultit.

Udhëheqësit e vërtetë të Kosovës, po ashtu e dinë që dëmi që i është shkaktuar shpirtit të Kosovës duhet të riparohet. Ata tashmë po e japin një porosi për pajtim dhe rindërtim të harmonisë shoqërore.

Unë propozoj që në ditët e ardhshme ta organizojmë një takim të udhëheqësve politik, të Qeverisë dhe të UNMIK-ut për t'i diskutuar hapat praktik për ta filluar rindërtimin e besimit të humbur ndërmjet bashkësive këtu.

Ne në UNMIK, ju këtu në Kuvend, u dhëheqësit politik dhe anëtarët e Qeverisë jemi të bashkuar rreth kësaj. Është vetëm një rrugë përpara që ne të mësojmë dhe të dalim nga kjo fatkeqësi, dhe ajo është duke punuar së bashku. Të gjithë kemi përgjegjësi të cilat duhet t'i kryejmë.

UNMIK-u e din rolin e tij. Ne do t'i identifikojmë dhe do t'i sjellim para drejtësisë ata që kanë përdorur dhunë. Hetimet e policisë tashmë kanë rezultuar me raste penale ndaj shumë autorëve të dhunës së marsit. Shumë të tjerë do të gjykohen për krimet e tyre.

Ne duhet të mësojmë nga ajo që ka ndodhur. Do të emërohet një organ për shqyrtim, nën një udhëheqje të pavarur, për ta kontrolluar reagimin e UNMIK-ut ndaj dhunës. Ne do t'i zbatojmë rekomandimet e tij.

UNMIK-u i pranon po ashtu përgjegjësitë e tij për të krijuar mundësi ekonomike të cilën e kërkon tërë populli i Kosovës me të drejtë. Zotohem se do të vazhdoj ta shtyj përpara procesin e privatizimit si mënyrë për ta plotësuar këtë kërkesë. Do të bëj këtë në bashkëpunim me Qeverinë e Kosovës.

Rruga e mëtejme prej këtu mund të jetë e vështirë, por është e qartë. Para pesë muajve, u planifikua rruga e ardhshme për Kosovën. Shpallja e datës së rishikimit për vlerësimin e statusit të Kosovës e ka bërë të qartë, si kurrë më parë, drejtimin, një rrugë që është miratuar nga udhëheqësit e Kosovës, Këshilli i Sigurimit, BE dhe nga të gjithë miqt dhe përkrahësit e Kosovës.

Në dhjetor, unë dhe kryeministri, të shoqëruar nga shumë udhëheqës kosovar, e eksponuam vizionin për të ardhmen në "Standardet për Kosovën". Ai vizion është shpjeguar thjesht. Standardet e përshkruajnë një shoqëri demokratike ku ka sundim të ligjit që i mbrojnë të gjithë qytetarët; respektim të shumëllojshmërisë së pasur kulturore dhe etnike të Kosovës; stabilitet dhe prosperitet që ofron jetë të denjë për të gjithë.

Ky është vizioni ynë për Kosovën. E di që është vizioni i popullit të Kosovës. Është një vizion që kur të plotësohet do ta çojë Kosovën drejt një të ardhme të ndritshme në Evropë dhe në bashkësinë botërore.

Javën e kaluar, kryeministri Rexhepi më shoqëroi në shpalljen e Planit për zbatimin e Standardeve. Ky plan i paraqet qartë hapat që duhet t'i ndërmarrim për ta arritur këtë vizion. Plani do të jetë punë e vështirë, por mund të bëhet. Unë e di që

udhëheqësit e vërtetë të Kosovës janë po aq të vendosur sa edhe unë që ne duhet të ecim përpara për ta arritur vizionin për Kosovën të cilën e dëshiron populli i saj.

Nuk e kuptojnë dhe nuk e mbështesin atë vizion të gjithë udhëheqësit e Kosovës. Disa po e përkrahin mostolerancën dhe nganjëherë madje edhe po i duartrokin atyre që e kanë përdorur dhunën.

Disa madje i quajnë këta kriminelë – heronj. Disa prej tyre mund t'i jenë bashkuar rezistencës kundër një regjimi shtypës dhe brutal para vitit 1999. Por ekziston një dallim shumë i madh ndërmjet luftimit të shtypjes dhe sulmimit të të pafajshmëve. Të gjithë duhet ta kuptojmë që këta njerëz janë duke punuar kundër të ardhmes së Kosovës, kundër popullit të Kosovës. Dhe ata duhet të refuzohen. Heronjt që i nevojiten Kosovës sot janë njerëzit që dëshirojnë ta ndërtojnë një shoqëri të re - me të ardhme në Evropë.

Populli i Kosovës do të ketë rast t'i mbështesë ata kur ta zgjedhë Kuvendin e ri të Kosovës më 23 tetor të këtij viti. Ky do të jetë një sinjal të cilin do ta mirëpresin dhe duartrokin miqt e Kosovës.

Jam i lumtur të them që Kosova ende ka shumë miq. Vizitat që u bënë pas dhunës së marsit nga Sekretari i përgjithshëm i NATO-s, nga udhëheqësit e Bashkimit Evropian, nga Shtetet e Bashkuara – na kanë treguar të gjithëve se ata dëshirojnë të na ndihmojnë të arrijmë vizionin e “Standardeve për Kosovën”.

Lajmërimi i zotit Grosman për një “Grup mbështetës për Kosovën” do të na ndihmojë të ecim drejt asaj dite kur të fillojmë ta konsiderojmë vendin e ardhshëm të Kosovës në Evropë dhe në botë.

Ai vend do të definohet nga ajo se si i arrijmë standardet. Përparimi do ta sigurojë një Kosovë të sigurtë dhe stabile, populli i saj do të jetë në paqe, një Kosovë që do të ketë marrëdhënie stabile me fqinjët e saj. Por nëse nuk ka përparim, do të vazhdojë pasiguria, duke ofruar vetëm të ardhme të zymtë për të gjithë njerëzit e Kosovës.

Ka zëra që thonë se është e pamundur që bashkësitë e Kosovës të jetojnë së bashku në paqe. Ata e theksojnë dhunën e marsit dhe shumë akte të dhunës të drejtuara kundër njëres apo tjetres bashkësi. Ata kërkojnë ndarje; ata mendojnë që Kosova e ndarë është e vetmja rrugë përpara.

Ajo është një rrugë e dëshprimit. Nuk ka të ardhme për askë, për asnjë bashkësi në një Kosovë të ndarë. Por ne duhet ta vërtetojmë që vizioni ynë është ai i duhuri duke krijuar fakte pozitive. Faktet pozitive që duhet t'i krijojmë ne janë të përkufizuara mirë. Këto fakte pozitive janë “Standardet për Kosovën”.

Rruga përpara nuk do të jetë e lehtë. Pothuaj se të gjithë në Kosovë e njohin dhembjen e dhunës. Shumë të tjerë ende e njohin mundimin e varfërisë. Të punuarit së bashku në partneritet është mënyra jonë e vetme për t'u marrë me dhembjen dhe me mundimin e vërtetë.

Porosia ime për ju, porosia ime për tërë Kosovën është që të vazhdojmë të punojmë drejt këtij vizioni. Unë jam partneri juaj. Me bashkësinë ndërkombëtare në krah, unë ua zgjas dorën juve në mënyrë që të mund ta ndërtojmë së bashku një Kosovë që e dëshironi dhe që ju nevojitet. T'i përvishemi punës. Ju falënderoj për vëmendje.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Zoti Hollkeri - sinqerisht ju falënderojmë për fjalën e qartë, për vizionin e qartë, për një fjalë inspiruese. Parlamenti i Kosovës e pranon me kënaqësi këtë partneritet. Për këtë ishte prej themelimit dhe do të jetë deri në fund të mandatit. Andaj, ju falemnderit edhe një herë.

Lus shefat e grupeve parlamentare – me radhë, ashtu sikur edhe është forca në Parlament – që të marrin fjalën. E ka fjalën profesor Sabri Hamiti – Lidhja Demokratike e Kosovës.

SABRI HAMITI:

Zoti kryetar i Kuvendit Daci, zoti Përfaqësues special i Sekretarit të përgjithshëm Hollkeri, kolegë të çmuar e të nderuar,

Ngjarjet tragjike të 17 e 18 marsit kishin për pasojë humbje jetësh të njerëzve dhe shkatërtime materiale, prishje të raporteve ndërmjet njerëzve e komuniteteve por edhe nxjerrje në shesh – ndonëse në mënyrë agresive – të shumë problemeve në Kosovë.

Ne gjykojmë dhunën si metodë të arritjeve të qëllimeve politike, por kemi në konsideratë kërkesat e arsyeshme të qytetarëve. Prandaj, kërkojmë që puna jonë të mos rrëshqasë në fushatë e propaganda sterile, por të jetë përpjekje për të zgjidhur problemet në Kosovë.

Institucionet e Kosovës duhet të fuqizohen, të marrin autoritetin për zhvillimet e ardhshme edhe në fushë të ekonomisë, të sigurisë, të drejtësisë dhe të përfaqësimit të jashtëm. Veprimet e tyre duhet të bëhen në bashkëpunim me UNMIK-un.

Përfaqësuesit e huaj në Kosovë është mirë të heqin dorë nga skema e përdallimit të përfaqësuesve të vendit me djem të mirë e djem të këqijë, sepse udhëheqësit e

Kosovës mandatin e autoritetin e marrin vetëm nga zgjedhësit e vet dhe qytetarët e Kosovës.

Institucionet e Kosovës nuk mund të fitojnë autoritet vetëm duke kundërshtuar UNMIK-un, por edhe UNMIK-u nuk mund të fitojë autoritet te qytetarët e Kosovës duke patronizuar deri në ekstrem politikat e institucioneve të Kosovës. Unë mendoj se zgjidhja është në bashkëpunim.

Ngjarjet e përmendura të marsit vetëm sa kanë sipërtheksuar që ritmet e zhvillimeve në Kosovë nuk janë të mira, dhe se duhet të ndërrohen. Kosova nuk mund të jetë edhe më teatër eksperimental politik. Prandaj, ridefinimi i raporteve të UNMIK-ut me institucionin e Kosovës tashmë është bërë domosdoshmëri.

Ne përkrahim Standardet si program zhvillimi për pavarësinë, për Kosovën e zhvilluar e demokratike – me një sistem të njënjëshëm e të integruar. Ndryshimet konstitucionale sistemore - pa u zgjidhur statusi qendror - vetëm mund të forcojnë pushtetet dhe parapushtetet policentrike, që sot janë bërë pengesat më të mëdha të zhvillimit të Kosovës.

Është e nevojshme të bëhet dallimi ndërmjet kërkesave të arsyeshme të qytetarëve, qofshin ato ekonomike, politike a t'një natyre tjetër dhe të mënyrës së artikulimit të tyre. Qytetarëve duhet t'iu thuhet kah dhe si po shkojnë. Nuk mund të satanizohet një udhëheqësi - madje një popull i tërë - që artikulon zëshëm interesin qytetar dhe kombëtar.

Qytetarët e Kosovës janë kundër dhunës, janë kundër krimit. Mirëpo krimi, në një shoqëri të organizuar, duhet të ndeshet shumë shpejt me drejtësinë. Ne jemi për shoqëri demokratike, për shoqëri të hapur, me dialog dhe integrim të brendshëm të qytetarëve, me liri dhe shansa të barabarta për të gjithë. Ne jemi për punë - e jo për dhunë! Ju falemnderit.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DADI:

Profesor, ju falemnderit shumë. Fjalën e ka zoti Arsim Bajrami, shef i Grupit Parlamentar të PDK.

ARSIM BAJRAMI:

Zoti kryetar, i nderuar Përfaqësues special i Sekretarit të përgjithshëm, të nderuar kolegë,

Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës përshëndetë ardhjen e sotme të Përfaqësuesit special dhe mendon se kjo është një praktikë e mirë që duhet të

ndiqet meqenëse ne kemi nevojë së bashku për ndërtimin e një partneriteti, pasi që çdo progres apo çdo ngecje në Kosovë është rezultat i përbashkët.

Mendojmë se ngjarjet që kanë ndodhur në Kosovë kërkojnë një analizë të gjithanshme të shkaqeve e pasojave dhe mendojmë se ajo analizë duhet të jetë e përbashkët dhe kërkojmë që kriza që është shfaqë në këtë kohë të menaxhohet me veprim politik.

Ne dënojmë dhunën dhe të gjitha aktet kriminale, por jemi të vetëdijsëm se është krijuar një vakum politik që ka mundësuar të rishfaqet një mosbesim i qytetarëve tek institucionet e Kosovës dhe rezultatet që i kanë arritur ato – por edhe te puna e UNMIK-ut. Ne kërkojmë që të vazhdojë një analizë e përbashkët e UNMIK-ut me institucionet e Kosovës për ta analizuar atë që ka ndodhë dhe për të ndërtuar një politikë preventive që kjo të mos ndodhë dhe të mos reciklojë.

Natyrisht ne, duke gjykuar dhunën, mendojmë se kjo krizë nuk mund të menaxhohet vetëm me veprime represive, vetëm me burgosje – por me një veprim politik, i cili do të mirret me thellësinë e shkaqeve dhe që do të krijojë një besim të qytetarët në mënyrë që ata të shohin besimin tek institucionet e Kosovës.

Natyrisht ne angazhohemi që fillimisht institucionet e Kosovës të shqyrtojnë veprimin e deritashëm, rezultatet e arritura dhe ngecjet, dhe domosdoshmërisht sa më shpejt ato të ndërtojnë një politikë shumë më aktive, që do të jetë shumë më progresive në kuptimin e rezultateve. Mendojmë, po ashtu, se duhet të rishqyrtohet edhe politika e UNMIK-ut në segmente kryesore: në veprimin e deritashëm - politika e UNMIK-ut sa po e realizon misionin që ka me Rezolutën 1244 dhe a po shkon Kosova me tempon e paraparë drejt statusit final?

Ne mendojmë se të dy këto segmente kanë pasë ngecje dhe në një mënyrë kanë krijuar mosbesim te qytetarët dhe kjo ka mundësuar një shfaqje të paartikulluar të pakënaqësive të qytetarëve.

Ne presim që procesi i implementimit të Rezolutës 1244 të përshpejtohet. Të përshpejtohet për arsye se mbajtja pezull e Kosovës në këtë gjendje - sigurisht krijon një pasiguri të përgjithshme dhe krijon mundësi që qytetarët – nganjëherë në vend të institucioneve dhe besimit institucional – ta kërkojnë rrugën si instrument zgjidhjeje, dhe në këtë drejtim ne kërkojmë nga UNMIK-u që të realizojë funksionet kyçe, pra të mundësojë funksionimin e plotë të pushtetit të tij anëmbanë territorit të Kosovës, pra, ta mbulojë me kapacitetet qeverisëse tërë territorin e Kosovës, të japë sa më shumë shenja që ka një politikë aktive drejt shpërbërjes së strukturave paralele dhe - në mënyrë të pashtyeshme - të fillojë të bartë kompetencat dhe t'u japë më shumë besim institucioneve të Kosovës.

Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës fuqishëm përkrahë projektin e Standardeve për Kosovën dhe kërkon nga të gjitha institucionet e Kosovës që të angazhohen fuqimisht për arritjen sa më shumë të rezultateve të mundshme në këto standarde, në mënyrë që viti 2005 të jetë vit i finalizimit të statusit final të Kosovës dhe vit kur bashkësia ndërkombëtare duhet pasqyreshëm të merret me çështjen e pavarësisë së Kosovës dhe çështjen e realizimit të saj, që është edhe vullneti i shumicës së qytetarëve të Kosovës.

Ne presim që të bëhet një dialog i hapët. Mendoj se ardhja sot e zotit Hollkeri këtu është një shenjë e mirë për një dialog të hapët midis institucioneve të Kosovës dhe UNMIK-ut për rridefinimin e pozicioneve për pjesën pasuese të administrimit ndërkombëtar. Mendoj se kjo është e domosdoshme. Dhe, një bartje e menjëhershme e përgjegjësive tek institucionet e Kosovës do të ishte edhe një ndihmesë për UNMIK-un që sa më shpejt të realizohet misioni i Rezolutës 1244 – pra Kosova dhe populli i saj të përgatiten për zgjidhjen e statusit final.

Natyrisht, ne jemi të përkushtuar për një Kosovë demokratike, për një Kosovë të bazuar në vlerat e demokracisë dhe të qytetimit, për një Kosovë me diversitete etnike, kulturore dhe gjuhësore por edhe për një Kosovë me përgjegjësi të përbashkëta. Në këtë drejtim ne jemi për një politikë shumë të hapët ndaj minoriteteve dhe ftojme të gjitha minoritetet – në radhë të parë minoritetin serb – që të fillojë të integrohet brenda i institucioneve të Kosovës dhe të bëjë një luftë legjitime në Kuvendin e Kosovës për të drejtat që i takojnë.

Natyrisht ne jemi të gatshëm që - krahas procesit të përmbushjeve të standardeve - të fillojmë edhe një dialog me minoritetet, në mënyrë që - si shumicë - të marrim përgjegjësinë mbi vete rreth të drejtave legjitime të minoriteteve.

Në fund dëshiroj të theksoj se ky Kuvend është i vetëdijshëm për përgjegjësitë që ka dhe në pjesën pasuese të mandatit vërtetë duhet të ushtrojme një politikë shumë më aktive e cila - në një mënyrë - do ta rikthejë besimin e qytetarëve, pra jo një politikë që shkon pas zhvillimeve politike por për një politikë që i paraprinë zhvillimeve politike dhe në një mënyrë eliminon çdo mundësi të vakumit që do të krijohet.

Ne angazhohemi që vlerësimi i ngjarjeve dhe ndërtimi i strategjisë për tejkalimin e pasojave të jetë i përbashkët dhe përkrahim formimin e komisionit parlamentar që do të merret me këtë çështje dhe në bashkëpunim me UNMIK-un do të dalë me një vlerësim të përbashkët. Përkrahim, po ashtu, ndërtimin e një strategjie preventive të institucioneve të Kosovës me UNMIK-un në mënyrë që këto ngjarje të mos përsëriten. Ju falemnderit.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Profesor, ju falemnderit. E ka fjalën shefi i Grupit Parlamentar të Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës, zoti Dugolli.

BUJAR DUGOLLI:

Të nderuar deputetë, i nderuari kryetar, i nderuari kryeadministrator zoti Hollkeri, i nderuari zëvendësadministrator zoti Brajshou,

Grupi Parlamentar i Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës çmon sot ardhjen e zotit Hollkeri në Kuvendin e Kosovës dhe dëshiron ta kuptojë si një gatishmëri të re për të bashkëpunuar me institucionet demokratike të Kosovës.

Ngjarjet e muajit të kaluar na kanë vendosur para disa dilemave se a është Misioni ndërkombëtar në nivel të detyrës si dhe a kanë bërë institucionet e Kosovës krejt atë që është dashur ta bëjnë për t'i parandaluar devijimet që janë paraqitur kohëve të fundit? Mendimi ynë është se - jo. Nuk është punuar si duhet!

UNMIK-u dhe bashkësia ndërkombëtare ka bërë një punë të mirë kur ka ndihmuar popullin e Kosovës t'i ndërtojë institucionet e Kosovës. Por, UNMIK-u nuk e ka kryer detyrën e vet siç duhet dhe në të shumtën e rasteve - që nga koha e ndërtimit të institucioneve të Kosovës - është bërë pengesë për funksionimin e mirëfillt të këtyre institucioneve. Praktika po na tregon se funksionimi kështu i dy qeverive në Kosovë nuk mund të vazhdojë. A dministrues dhe qeverisës të Kosovës duhet të jenë vetë kosovarët dhe institucionet – të zgjedhura në mënyrë demokratike nga vota e qytetarit.

Grupi Parlamentar i Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës shprehë gatishmërinë për të bashkëpunuar me institucionet ndërkombëtare si brenda në Kosovë, po ashtu edhe jashtë vendit.

Tani ne, institucionet e Kosovës, UNMIK-u dhe KFOR-i nuk mund të sillemi sikur nuk ka ndodhur asgjë dhe të vazhdojmë me të vjetrën, por duhet të ndërtojmë një partneritet të ri në mes UNMIK-ut dhe institucioneve demokratike të Kosovës në kuptimin që institucionet e Kosovës t'i marrin të gjitha kompetencat dhe përgjegjësitë për qeverisje dhe UNMIK-u të jetë monitorues dhe këshilldhënës në Kosovë.

Institucionet demokratike të Kosovës duhet të garantojnë më fuqishëm sigurinë dhe barazinë e pakicës serbe e të pakicave tjera etnike në Kosovë dhe të bëjnë riparimin e dëmeve të shkaktuara gjatë revoltave qytetare në Kosovë që ndodhën në muajin e kalaur.

Qytetarët e Kosovës kanë qindra halle që nuk po ia zgjidhë askush. Prandaj, me të drejtë ata janë të pakënaqur dhe kanë arsye për të protestuar. Mirëpo, ne përsërisim edhe një herë se: protestat e dhunshme nuk i mbështesim dhe dhunën e shfaqur në protestat e muajit të kaluar e dënojmë.

Bashkësia ndërkombëtare duhet të garantojë më fuqishëm se statusi final i Kosovës duhet të zgjidhet në rend të parë në bazë të vullnetit demokratik të popullit të Kosovës. Ne nuk mund të punojmë symbyllur dhe duarlidhur. Platforma Standardet për Kosovën duhet të definohet si: "Standardet për pavarësinë e Kosovës dhe integrimin e saj në strukturat Evropiane". Vetëm mbi këtë angazhim Kosova, por edhe komuniteti ndërkombëtar - do të finalizojnë me sukses këtë projekt të përbashkët. Ju falemnderit.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Zoti Dugolli, ju falemnderit për kontributin e çmuar. I fundit fjalën e ka Gani Sadik, shef i Grupit Parlamentar Joshqiptar dhe Joserb.

GANI SADIK:

Ju lus për nja tre minuta t'i vëni dëgjueset.

Kosovada diçer ulusal mensubiyete sahip olduğumuz bizler, dünyanın her yanında uygulandığı gibi, oyların çoğunluğuyla demokrasi bir şekilde alınan kararları ve süreçleri bloke etmek istemiyoruz.

Bizler hepimiz geleceğimizi birbirimize saygı göstermekte ve aynı zamanda yurttaşların serbest oyuyla seçilen enstitüler ile organlarımızdaki enstitüsyonel çalışmayı kabul etmekte ve Kosovanın yöresel bütünlüğünün saygılanmasında görmekteyiz.

Bizim vatanımız Kosovadır ve bizler kendi kaderimiz ile çocuklarımızın kaderini bu ülkeye bağlamışızdır. Yüzyıllarca birlikte yaşadığımız ve kaderimizi beraberce paylaştığımız için, geleceğimizi de demokratik Birleşmiş Avrupa çerçevesindeki ortak yaşamda görmekteyiz.

Kosova Meclisinin tüm politik özneleriyle birlikte enstitülerin hepsi 17-18 Mart olaylarını sert bir dile kınamaktadır. Olaylar sonucu meydana gelen neticelerin giderilmesi amacıyla somut ödevlerin alınmasıyla, çokuluslu ile çokkültürlü Kosova düşüncesi canlanıp, önceki güven tekrar geri dönmüş olacaktır. İlginize teşekkürler!

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Zoti Sadik, ju falemnderit për kontributin e vlefshëm.

Kolegë deputetë, mysafirë të nderuar dhe ministra të çmuar, me kaq pika e parë e rendit të ditës mori fund. Tash do ta bëjmë një pushim të shkurtër dhe ju lutem që pas dhjetë minutash të jeni në sallë që të vazhdojmë me pikën tjetër të seancës. Ju falemnderit.

(Vijoi pauza)

(Pas pauzës, Seanca vazhdoi punën).

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Lus deputetët të ulen në vendet e tyre dhe kartelat t'i vendosni që ta dijmë çfarë kuorumi kemi.

Fillojmë me pikën e dytë të rendit të ditës – Formimi i komisionit anketues, hulumtes, hetues - si të doni e quajmë – për analizën dhe vlerësimin e të gjitha rrethanave dhe shkaqeve që sollën Kosovën në 17 marsin. Shpresoj se komisionit duhet dhënë, jo vetëm autoritet, se atë e ka pas zgjedhjes, por një përkrahje të fuqishme që komisioni pa asnjë pengesë të kryejë detyrën e vet.

Në të njëjtën kohë, ftoj edhe UNMIK-un dhe të gjitha institucionet tjera që të jenë kooperuese apo kooperative me këtë komision dhe të shpresojmë se për një kohë – të them relativisht të shkurtër – ndoshta pas një muaji prapë në një seancë plenare të dëgjojmë atë raport.

Prandaj, pa humbur kohë, ftoj Grupin Parlamentar të LDK që t'i nominojë dy kandidatë për këtë komision.

SABRI HAMITI:

Grupi Parlamentar i Lidhjes Demokratike ka vendosur që në këtë komision t'i caktojë doktor Alush Gashin dhe Nekibe Kelmendin.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Ju falemnderit. Nga Partia Demokratike e Kosovës – Grupi Parlamentar, zoti Bajrami. Urdhëroni zoti Bajrami.

ARSIM BAJRAMI:

Në emër të Grupit Parlamentar të Partisë Demokratike të Kosovës, për anëtar të këtij komisioni propozojmë zotin Hydajet Hyseni.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Ju falemnderit. Zoti Dugolli, në emër të Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës – ta dëgjojmë propozimin tuaj.

BUJAR DUGOLLI:

Aleanca propozon që anëtare e këtij komisioni të jetë deputetja doktoreshë Zylfije Hundozi.

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Ju falemnderit. Edhe Grupi Parlamentar – zoti Gani Sadik.

GANI SADIK:

Duhet çuar në këmbë. Kërkoj falje, por ky është një rrespekt ndaj jush!

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Të falemnderit shumë!

GANI SADIK:

Zoti kryetar, ne nuk kemi biseduar, por – ju kisha lutur, nëse ka mundësi pasi jemi nga shumë etnitete këtu - t'i kemi në atë komision dy vetë. Nuk është e mundshme, a? Atëherë, nëse bën – të bisedojmë më vonë!

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Për një, dhe ka qenë kërkesë e Kryesisë që të jenë shefat e grupeve parlamentare. Do të thotë, vetëm nëse keni arsye të mëdha për të mos qenë ju - mund ta propozoni dikend tjetër. Për dy, nuk ka mundësi!

GANI SADIK:

Atëherë, e pranoj propozimin!

KRYETARI I KUVENDIT NEXHAT DACI:

Ju falemnderit shumë. Tani të deklarohe mi përmes një votimi formal.

Kush është për këto propozime? Ju falemnderit shumë.

Shihemi në seancën tjetër të radhës.

Seanca përfundoi punën në orën 11,45.

E transkriptoi RT(fq:1-14) Zyra E-04, tel. 038-211-860 (044-208-391) – rtullari@hotmail.com